Міністерство освіти і науки України

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні Вченої ради
УДУ імені Михайла Драгоманова
Протокол № 4
Голова вченої ради
академік В.П. Андрущенко

"30" березня 2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію індивідуального навчання здобувачів вищої освіти в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова

Київ 2023

І. ВСТУПНА ЧАСТИНА

1.1. Положення про організацію індивідуального навчання здобувачів УДУ імені Михайла Драгоманова (далі – Положення) запроваджується в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова (далі – Університет) з метою:

- реалізації принципів особистісної орієнтації освіти та створення оптимальних умов організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного здобувача;
- визначення вимог щодо організації індивідуального навчання здобувачів;
- регламентації порядку оформлення індивідуального навчання здобувачів;
- унормування форм та методів організації індивідуального навчання здобувачів, а також поточної і підсумкової атестації їх знань.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова затвердженого Вченою радою Університету (протокол № 4 від 31.10.2019 р.).

1.3. Індивідуальне навчання – форма організації освітнього процесу, за якої, у зв’язку з певними тимчасовими об’єктивними обставинами, здобувачеві надається можливість опановувати теоретичні знання та набувати практичних навичок з освітніх компонентів навчального плану за індивідуальним графіком навчання та/або шляхом реалізації індивідуально-орієнтованих технологій навчання.

1.4. Індивідуальний графік навчання – документ, що визначає порядок організації індивідуального навчання здобувача з освітніх компонентів навчального плану та терміни контролю його знань протягом навчального семестру.

Типова форма індивідуального графіка навчання подана в додатку 1.

1.5. Індивідуально-орієнтовані технології навчання – форми організації освітнього процесу, спрямовані на забезпечення психолого-педагогічних умов для мотивації освітньої діяльності здобувача на основі його саморозвитку та самоактуалізації під час оволодіння навчальним матеріалом. Реалізуються шляхом варіативності та альтернативності змісту і форм навчання, орієнтованих на урахування індивідуальних особливостей здобувача, його стану здоров’я, особливостей сприйняття навчальної інформації та життєвих цілей з метою забезпечення умов для активної пізнавальної діяльності, самоконтролю та створення ситуації успіху в освітній діяльності.

Індивідуально-орієнтовані технології навчання, зазвичай, застосовуються для забезпечення інклюзивної освіти та освіти обдарованої молоді.

ІІ. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ

2.1. Переведення на індивідуальне навчання, зазвичай, дозволяється здобувачам денної форми навчання, які успішно навчаються і з певних об'єктивних причин потребують особливих умов організації освітнього процесу.

2.2. Індивідуальне навчання оформлюється не більше, ніж на один семестр.

Продовження терміну індивідуального навчання на наступний семестр можливе за умови успішного виконання здобувачем всіх видів навчальних робіт та позитивних результатів підсумкової семестрової атестації з передбачених навчальним планом освітніх компонентів.

2.3. Індивідуальне навчання здобувачів реалізується в межах визначеного навчальним планом навантаження з кожного освітнього компоненту в розрізі різних форм організації освітнього процесу.

2.4. При індивідуальному навчанні здобувач виконує всі види поточних навчальних робіт, що передбачені робочою програмою освітнього компоненту (практичні, лабораторні та контрольні роботи, індивідуальні завдання самостійної роботи тощо), в терміни визначені загальним або індивідуальним графіком навчання з кожного освітнього компонента.

2.5. Поточні оцінки за виконання здобувачем всіх видів навчальних завдань з освітнього компоненту виставляються викладачем, який веде курс, в журнал обліку роботи академічної групи.

2.6. Семестрова підсумкова атестація у формі заліків та екзаменів для здобувачів, які переведені на індивідуальне навчання, проводиться, зазвичай, в терміни, передбачені графіком освітнього процесу та розкладом заліково-екзаменаційних сесій.

2.7. Якщо здобувач з поважних причин не зможе складати семестрову підсумкову атестацію за загальним розкладом заліково-екзаменаційної сесії або у разі необхідності складання академічної різниці при переведенні чи поновленні на навчання, йому може бути надана можливість складати заліки та/або екзамени за індивідуальним розкладом.

2.8. Допуск до складання семестрової підсумкової атестації з освітнього компоненту за індивідуальним розкладом можливий лише за умови виконання здобувачем всіх завдань та форм поточного контролю (зокрема модульного), передбачених робочою навчальною програмою освітнього компоненту.

Організація складання семестрової підсумкової атестації за індивідуальним розкладом здійснюється згідно з порядком, визначеним в розділі V цього Положення.

ІІІ. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ ГРАФІКОМ

3.1. Підставою для розгляду деканатом факультету/директоратом Інституту питання щодо переведення здобувача на навчання за індивідуальним графіком за умови успішного навчання можуть бути:

- робота за фахом (за наявності довідки з місця роботи, копії трудової угоди чи договору, виписки чи копії трудової книжки);
- робота не за фахом, якщо вона обумовлена складним матеріальним становищем (за наявності відповідних документів);
- тяжка хвороба близького родича, який потребує постійного догляду (за наявності довідки лікувально-консультативної комісії (ЛКК));
- необхідність догляду за дитиною віком до трьох років (при наданні копії свідоцтва про народження дитини);
- участь здобувача в міжнародних програмах обміну.

3.2. На індивідуальний графік навчання також можуть бути переведені такі категорії здобувачів:

- члени збірних спортивних команд України та здобувачі, які мають високий рівень спортивної майстерності (не нижче кандидата в майстри спорту України) і беруть активну участь у змаганнях за честь Університету, міста, держави;
- здобувачі-спортсмени, які входять до штатного складу Школи вищої спортивної майстерності та інших спортивних товариств, виступають за команду Університету й мають високі спортивні досягнення;
- здобувачі мистецьких спеціальностей, які мають визнані творчі роботи, є переможцями творчих конкурсів за спеціальністю або готуються до участі в міжнародних професійних конкурсах.

3.3. Для отримання дозволу на індивідуальне навчання за індивідуальним графіком здобувач подає заяву на ім’я декана факультету/директора Інституту, додавши до неї відповідні документи (медичну довідку, довідку з місця роботи тощо).

Зразок заяви подано в додатку 2.

3.4. При позитивному розгляді заяви деканом факультету/директором Інституту (відповідно до умов пп. 3.1. і 3.2.) здобувач протягом тижня за сприяння куратора ЄКТС повинен оформити індивідуальний графік, *узгодити* його з викладачами всіх освітніх компонентів, що передбачені робочим навчальним планом для вивчення в семестрі, та подати графік на підпис декану факультету/директору Інституту

3.5. На підставі заяви здобувача та індивідуального графіка навчання деканатом факультету/директоратом Інституту готується проєкт наказу про переведення здобувача на навчання за індивідуальним графіком, який (разом із індивідуальним графіком) подається на *затвердження* проректору з навчально-методичної роботи.

Зразок наказу подано в додатку 3.

3.6. В період, що передує виходу відповідного наказу, здобувач

зобов’язаний відвідувати всі заняття згідно з розкладом.

3.7. Копія наказу про переведення здобувача на індивідуальне навчання та його затверджений індивідуальний графік долучаються до навчальної документації здобувача. Копія індивідуального графіка передається здобувачеві для практичної реалізації та вкладається в журнал обліку роботи академічної групи.

3.8. Згідно з індивідуальним графіком здобувач повинен своєчасно виконувати всі види передбачених навчальних робіт з освітніх компонентів і звітувати про їх результати в установлені графіком терміни перед викладачами.

3.9. Деканат факультету/директорат Інституту контролює виконання здобувачем індивідуального графіка навчання під час міжсесійної атестації (рубіжного контролю), що проводиться з метою визначення рівня навчальних досягнень здобувачів за результатами поточного оцінювання по завершенні вивчення окремих модулів освітніх компонентів без проведення додаткових контрольних заходів.

3.10. У разі порушення здобувачем індивідуального графіка навчання без поважних причин або незадовільного виконання поточних навчальних завдань з освітніх компонентів навчального плану викладач відповідної навчальної дисципліни зобов’язаний письмово проінформувати про це деканат факультету/директорат Інституту.

3.11. Здобувач втрачає право на індивідуальне навчання з моменту виявлення зазначених порушень, про що деканатом факультету/директоратом Університету має бути підготовлений відповідний проєкт наказу.

Зразок наказу про скасування права здобувача на індивідуальне навчання подано в додатку 4.

IV. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНИМИ ТЕХНОЛОГІЯМИ

4.1. Організація індивідуального навчання за індивідуально-орієнтованими технологіями реалізується через виконання здобувачем спеціальних індивідуальних завдань, розроблених і затверджених кафедрою за всією тематикою модулів освітнього компоненту, з урахуванням індивідуальних особливостей здобувача та його потреби у педагогічній підтримці, а також застосування оптимальних форм взаємодії здобувача з викладачем, зокрема дистанційних та інтернет-технологій.

4.2. Для отримання дозволу на індивідуальне навчання за індивідуально-орієнтованими технологіями здобувач подає заяву на ім’я декана факультету/директора Інституту, додавши до неї, за необхідності, відповідні документи (медичну довідку тощо).

Зразок заяви подано в додатку 2.

4.3. При позитивному розгляді заяви деканом факультету/директором Інституту, здобувач повинен у тижневий термін одержати у викладачів освітніх компонентів, передбачених навчальним планом для вивчення в семестрі, індивідуальні навчальні завдання, орієнтовані на його особисті можливості та

розвиток пізнавальної і навчальної діяльності.

4.4. На підставі заяви здобувача та індивідуальних завдань з освітніх компонентів навчального плану, підписаного викладачами індивідуального графіку, деканатсм факультету/директором Інституту готується проєкт наказу про переведення здобувача на навчання за індивідуально-орієнтованими технологіями (із зазначенням відповідного графіку навчання – загального або індивідуального, згідно з яким реалізується індивідуальне навчання здобувача в семестрі).

Зразок наказу подано в додатку 3.

4.5. При організації індивідуального навчання із застосуванням індивідуально-орієнтованих технологій здобувач повинен своєчасно виконувати всі види навчальних робіт з освітніх компонентів (за індивідуальними завданнями) і звітувати про їх результати у терміни визначені робочою програмою освітнього компоненту та графіком організації освітнього процесу.

V. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ СКЛАДАННЯ СЕМЕСТРОВОЇ ПІДСУМКОВОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНИМ РОЗКЛАДОМ

5.1. У разі потреби складання заліково-екзаменаційної сесії за індивідуальним розкладом (достроково або при ліквідації академрізниці), здобувач, не пізніше ніж за тиждень до необхідного терміну початку сесії, повинен написати відповідну заяву на ім'я декана факультету/директора Інституту, належним чином обґрунтувавши причину свого звернення і вказавши бажані терміни складання підсумкової семестрової атестації.

Зразок заяви подано в додатку 5.

5.2. При позитивному розгляді деканом факультету/директором Інституту заяви та відсутності у здобувача заборгованостей з поточного контролю, деканом факультету/директором Інституту видається розпорядження по факультету/Інституту щодо дозволу на складання заліково-екзаменаційної сесії здобувачем за індивідуальним розкладом (із зазначенням термінів проведення підсумкової атестації з кожного освітнього компоненту) та виписується відомість індивідуального складання підсумкового контролю *(додаток 6)*, на підставі чого здобувач складає підсумковий семестровий контроль в індивідуальному порядку.

Проректор з навчально-методичної роботи Р.М.Вернидуб

Проректор з наукової роботи Г.М.Торбін

Начальник навчально-методичного центру І.С.Маркусь

Вчений секретар Вченої ради університету Л.М.Панченко

Начальник юридичного відділу В.І.Кучер

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Проректор з навчально-методичної роботи
_____ _____
«___»_____20___р.

Індивідуальний графік навчання
на_____семестр 20___/20___н. р.

Додаток до наказу № _____від _____

Здобувача/-ки_____
(прізвище, ім'я, по батькові)
Факультет/Інститут_____
_____ **Спеціальність/освітня програма**_____
Курс_____група _____

Місяці		**Вересень**					**Жовтень**				**Листопад**				**Грудень**					**Січень**				Прізвища викладачів, підписи
Тижні		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
Назви освітніх компонентів, що викладаються в семестрі	**Заг. к-ть годин**	**Терміни виконання навчального навантаження здобувача в університеті згідно з різними формами організації освітнього процесу** (лекція – лек; лабораторне заняття – л; практичне – п; семінарське – с; індивідуально-консультативна робота – і; модульний контроль – м; практика – пр; залік – з; екзамен – екз)																						
Історія педагогіки	144		8.09 **п**					1010 **л**			5.11 **м**	12.11 **і**				13. 12 **л**		20. 12 **з**						
Соціальна психологія	144				21.09 **м**			10.10 **лек**				12.11 **п**				13. 12 **і**		20 12 **з**						
Психодіагностика	180		8.09 **п**					10.10 **м**				12.11 **і**				13. 12 **с**						15.01 **екз**		
……	…		8.09 **л**					10.10 **п**				12.11 **лек**			3.12 **М**	13. 12 **і**						18.01. **екз**		
…….	…				21.09 **л**			10.10 **і**				12.11 м				13. 12 **і**		20. 12 **з**						

Декан факультету/Директор Інституту

_____ _____
(підпис здобувача/ки) (підпис)
«___»_____20___р. «____»_____20_____р.

Додаток 2

Деканові факультету/
Директорові Інституту

_____

здобувача (ки)
(факультету/Інституту, курсу, групи, спеціальності/освітньої програми)

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

З А Я В А

Прошу перевести мене на індивідуальне навчання за індивідуальним графіком *(або за індивідуально-орієнтованими технологіями навчання)* з ____ до _____ в _____ семестрі 20__/20__ н. р. у зв'язку з _____ *(вказати причину необхідності переведення на індивідуальне навчання).*

До заяви додаю:
(назвати документ(-и), який(-і) засвідчує(-ють) вказану причину)

_____ _____
(дата) *(підпис)*

Додаток 3

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Н А К А З
по складу здобувачів

від **«___»_____** **№___**

Керуючись Положенням про організацію індивідуального навчання здобувачів УДУ імені Михайла Драгоманова, затвердженим на засіданні Вченої ради університету від __ _____20__ року, протокол №__

Н А К А З У Ю:

Здобувача(-ку) ___ курсу, ___ групи, освітнього ступеня бакалавр/магістр, денної форми навчання факультету/Інституту _____ (спеціальність/освітня програма 000_____) _____ (ПІБ) перевести з _____ по _____ на індивідуальний графік навчання у зв'язку з _____ .

Підстава: заява здобувача (-ки) (ПІБ), індивідуальний графік навчання, копія трудової книжки, довідка з місця роботи, згода декана факультету/директора Інституту _____ та резолюція проректора з навчально-методичної роботи професора Р.М. Вернидуба.

Ректор університету Віктор АНДРУЩЕНКО

Наказ завізували:

Проректор з навчально-методичної роботи _____

Декан факультету/Директор Інституту _____

Начальника навчально-методичного центру _____

Начальник юридичного відділу _____

Додаток 4

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Н А К А З
по складу здобувачів

від **«____»_____** **№_____**

Керуючись Положенням про організацію індивідуального навчання здобувачів УДУ імені Михайла Драгоманова, затвердженим на засіданні Вченої ради університету від ___ _____20__ року, протокол №__

Н А К А З У Ю:

Скасувати здобувачу (-ці) факультету/Інституту _____, __ курсу, __ групи, спеціальності/освітньої програми _____ _____ (ПІБ) попередньо надане право на індивідуальне навчання у зв'язку з порушенням графіку індивідуального навчання.

Підстава: заява здобувача (-ки) (ПІБ)/рапорт декана факультету/директора Інституту та резолюція проректора з навчально-методичної роботи професора Р.М. Вернидуба.

Ректор університету Віктор АНДРУЩЕНКО

Наказ завізували:

Проректор з навчально-методичної роботи _____

Декан факультету/Директор Інституту _____

Начальника навчально-методичного центру _____

Начальник юридичного відділу _____

Додаток 5

Деканові факультету/
Директорові Інституту

_____

здобувача (ки)
(факультету/Інституту, курсу, групи, спеціальності/освітньої програми)

_____

(прізвище, ім’я, по батькові)

З А Я В А

Прошу дозволити мені *достроково* складати заліково-екзаменаційну *(залікову, екзаменаційну)* сесію за індивідуальним розкладом в ___ семестрі 20__/20__ н. р. в період з _____ до _____ у зв’язку з _____

(вказати причину необхідності складання сесії за індивідуальним розкладом)

До заяви додаю: _____ *(назвати документ (-и), який (-і) засвідчує (-ють) вказану причину)*

_____ _____

(дата) *(підпис)*

Додаток 6

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

_____

(факультет/Інститут)

_____н. р. Спеціальність/освітня програма _____

Курс ___ Група _____ Форма навчання _____

(шифр академічної групи)

ВІДОМІСТЬ ІНДИВІДУАЛЬНОГО СКЛАДАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ № _____

ДЛЯ _____

(вказати причину – дострокове складання сесії, ліквідація академрізниці тощо)

Здобувача (-ки)_____ № ІНПС /залікової книжки/ _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

за_____навчальний семестр Форма навчання _____

(денна, вечірня)

Термін складання з «_____»_____до «_____»_____20_____ р.

№ з/п	Назва освітнього компоненту	Дата складання підсумкової атестації	Результати поточного контролю за 60 - бальною шкалою	Результати екзамену, заліку за 40-бальною шкалою	**Підсумкова оцінка за:**			Підпис викладача
					100-бальною шкалою	4-баловою національною шкалою або відмітка про залік	шкалою ЄКТС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Заліки								
1.								
2.								
...								
Екзамени								
1.								
2.								
…								

"____"_____20___ р.

Декан факультету/Директор Інституту _____ _____

(підпис) **(ініціали та прізвище)**

Статистичний розподіл позитивних оцінок*	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
5%	90 -100	**A**	відмінно	зараховано
10%	80 - 89	**B**	добре	
35%	70 - 79	**C**		
30%	65 - 69	**D**	задовільно	
20%	60 - 64	**E**		
	35 - 59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0 - 34	**F**	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни